

Latweeschu Awises.

52. gaddagahjums.

No. 15.

Treshdeenā, 11. (23.) April.

1873.

Redakteera adrese: Pastor Salzowicz Luttringen, pr. Krauenburg, Kurland.
Elspedizija Besthorn k. (Reyher) grahamu bohde Zelgawā.

Nahditajs: Visjaunakabs finnas. Daschadas finnas. Ahbolina-sahles fehshana. Dseedataju zerrības. Is dabbas gudribam. Unions un Madleene. Saimneeku flobla. Rabbibas un preefchu irgu. Sluddinashanas.

Visjaunakabs finnas.

Pehterburgā Wahzijas leisaram par gohdu, kas 24. (12.) April no Berlines isbraukts, 20. April leela munsterehama taps noturreta pahr wissu us to tē ūpuszīnatū leelu karapulku.

Tam us Kihwas karru suhtitam karrafpehlam par diobshibu wehl zitti 5 kahjneeku bataljoni tohp palkalstelleli, kureem ihvaschi ja farga, ka tās karrafpehlam muggurā paleekamas aktas netohp maitatas.

Versijas suhtibts us Astrukanu dwees tur sawu augstu waldineeku, Versijas ūchaku sagaidiht, kas us Pehterburgu reiso.

Us Nu-Jorku tohp sinnots: Modok Indianeeschu zilit nokahrvis generalu Canby, Thomas k. un zittus, kas turp bija suhtiti ūcho nemeerigu zilti apmeeringaht. Presidents Granta k. nu pawehlejīs generalim Sherman k. par tahdu ūlepkavibu Modok Indianeeschus bahrgi pahrmahziht, turp karrafpehku suhtibt un ja waijaga, ūcho zilti pawissam is-nibzinah.

Nohma. Pahwests aktal ejoht ūlmannaks palizzis. Sennaka Spanijas īchninene Isabella no Parises nahloht tē us dīhwi apmestees.

R. S-z.

Par Latweeschu wispaehrigeem dseedashanas ūwehtkeem, ko Rīgas Latv. beedriba grīb isrihkoht, lāham Mahiwees, ūchis finnas. Preeskī ūwehtku isrihkošanas irr eezelta ūwehtku komiteja no 8 fungēem. Komiteja ūsaizingijs palīhgā preeskī ūwehtku išgādāshanas tohs z. fungēs: Šlohu preeskīneeku Guleke Smiltenē, tohs ūminara direktorūs Jīmīs no Valkas un Sadowski no Irlandas, mahzitajus Guleke Ūsdohnē un Mulkowski Kalnamuščā, ūlohotajus Behtin Irlandā, ūble Valkā un Baumann Pehterburgā. Us to ūsaizingashanu pee minnētem fungēem, lai tie ar kohru waddoneem dekl programma ūstahdīshanas un zittas ūwehtku isrihkošanas atbrauktu us 28. Merz us Rīgu, atnahza ūenijams Behtin k. no Irlandas. Ūpulze bij apmēleta no 17 kohru waddoneem un zitteem dseed. draugeem, pa leelakai dakkai is ūlsmēmes, pa masakai is Kursemēs. Tapta nospreesī ūwehtkus ūwehtibt 26., 27., 28. un 29. Juni. Pirmo deen: ūanemshana un prohwes; 27. Juni: garriga konzerte; 28. Juni: laiziga konzerte; 29. Juni: isbraukshana ūlumīs un dseefmu karsh. Par dseedash, waddoneem ūwehleti: Behtin k. no Irlandas un ūble k. no Valkas.

— Ta masa 4—5 gaddu meitina, kas ūchiganeem atnemta un no kohneses atfuhita us Rīgu. Kas ūnn woj

nebuhs tapatti, ko jau no vehrna gadda behdigi wezzaki no Wahzjemmes Stettines pilfehta ar ūahvehm mesle. Nejen wehl tas tehws Beklers zaur awisehm iſſohlijis mafkāt 2 tuhlfoschi dahlderu tam, kas wiina nosagtu meitina Annīnu tam dīhwa atwedd, jeb 1000 dahld, kas wiinas lihkti usrabda. Daschas no tahm ūeedohtham ūihmehm ūafs it labbi, arri ta rehte us ūruhtihm, behrns kaut gan wahzifki aismirīs, tomehr wehl druzīn ūekahs prohtoht, ūlusa, tad ūauz „Anna“, tik azzis irr bruhnas un Beklera Annai irr ūsdohtas ūllas. Mati behrnam ūijuschi melni nopehrweti, bet masgojoh nogahju ūissa ta vehrwe no matteem un meesas; bet azzis jau newari ūittadas vataisht. Behrnu irr nobildejuschi un 2 ūotografijas ūosuhtija ūee Beklera us Stettini. Dīreħħs nu tahlak. Tawu preefu, tad ta' mekletaji ūseetu ūawu ūasuddusku behrninu!

Pehterburga. Tas us Siberiju ūodsītai ūlepka wa un dumpaneeks Neschajew's irr 21. Merz Ustjugā pati ūew gallu padarrijees, ūew noschauðamees.

Daschadas finnas.

No eelschemmehm.

Pehterburga. Jau no ūsgāju ūchā ūawassara Pehterburgā irr ūeena beedriba, kas apnehmū ūees għadha tħarfa nafteskohrteleem preeskī ūisseem tħaddeem nelaimigeem, kas neſin, fur ūawu galwu nolikt. Beedribai naftahs gan gruhti, kamehr wiinas darbs dauds mas dabuhi ūl-weku ūrdis ūsfaknotees. Leelajā Pehterburgā irr gan daudsi, kas tuhlfoschus un tuhlfoschus iſſwaida, danzotajas waj teatera ūnfneez aplaimodami, bet tad lai nezit rublišku ūfneeds preeskī ūbadfumu aqgħadashas, tad roħkas, mafki un ūrdis irr zeeti. Toħmarr bee-dribai ūdwees 2 tħadha naftsmahjas erikteht. 25. Merz tħas irr atweħħtas ūsmailowa regimenter kohrtelds un buhs ūeena preeskī ūħreeħscheem, oħtra preeskī ūeeweħscheem. Tur ūsuems besmahju ū puli sten 7 wak-farā ūħħekk liħds pušnaktei; ta' fa' tur warr palik liħds 7 no riħta. Par 5 kapeiķi tur dabuhs naftsmahjas, kruħi filta dseħħrena un maies ūzezeni. Kas irr redsejjs, zik tħadhu behdigu pa' pilfehtu apfahrt blandahs, kas waj nu zaur poħċhu jeb zittu wainu tik dikkli nogrimmu ūch, ka teem nekur poħvahrne wairi ne-atwerraħs un arweenu d'sħalli jagrimi, ja krixti mihestiba vevz teem jo ruhpigi ūfneedsahs, tas preezafees arri par ūcho teżamur darbu un weħħels tam labbas ūfħam.

— Par daschahm ūsturmehm starp Kreeewu farra ūpeħħku un nemeerigajeem Turkmenem doħd „In-

walid" awise schihs skaidrakas simas: Jau preefsch 2 gaddeem tappa weena saldatu nodalka nostahdita pee Atrek uppes, tur kur schi uppe eetekk Kasprias eserä no deenwidd-rihta pusses. Schi Atrek uppe irr par rohbeischu arri pret Persiju. Us Atrek uppes labba krasta Tschelischlarä Kreewi eetaisija mašu zeetoksnii, ta ka no turrenes warreja labbi pahrwakteht wissus tohs Turkmenu barrus, kas tais apgabbalos sawu lohpu gannu dsihwi wedd. Ohträ pus Atrek uppes arri dsihwo Turkmenu tautas laudis, bet tee dsihwo wairakl no laupischanas, pa wissu Persijas semmi. Beidsamajä laika schee plehjoni Turkmeni sahka arri nahkt pahri par uppi us schi pussi un sagt muhsejeem kamehlus, jeb aplaupiht kur kahdu fatika. Ja newarreja nosagt, tad schee palaidneeki arri to mehdja darriht, ka pahrgreesa kamehleem kahju dsihflas. Ta bij Kreeweem waj wiama padewigeem jau kahdus 3000 kamehlus faslahdejufchi waj nosaggufchi. Lai nu warretu reis schahdus warras darbus isbeigt, tad schogadd Janwara mehniesi tikkla 7 pulki kahjineku un 2 nodalkas kafaku gar Atrek uppes labbo pussi nostahditi, lai apfarga, ka enaidneeki atkal nenahk pahri. Te brihscham weenä, brihscham ohträ weetä raudsija enaidneeki pahri zeltees un muhsejus aistikt un tik lihds teem pretti gahja, tad tee atkal steigschu pahrbehdsa atpakkat us kreijo kraßu. 10. Februar dewa muhsu patrukas to simu, ka labbi leels pulks Turkmenu jahjeju irr sapulzejees winpus uppes un taifahs nahkt atkal pahri us muhsu pussi. To nu newarreja Kreewu pulka waddons noredseht un dewahs ar sawu karra spehku pahri par uppi Turkmenem wissu un dsennaja tohs us wissahm pusehmi. Enaidneeki pasundeja daschus zilwekus un 430 kamehlus, kas muhsu rohkäs kritta. Us muhsu pussi irr weens kafaks lohti stipri ewainohts, pee wiama meesahm 16 sohbinu zirteeni redsami. Schohs Turkmenus isklidinoht winneem arri atnehma weenu Perseeti, ko tee kehdës eekaltu lihds waddaja. Tas nu zaure muhsu valihdsibu irr swababidu panahzis un tappa tuhdal Persijas waldischanai pee-fuhüts. Wissa schi fasturme notikla nakti un rihtam austohrt muhseji atkal jau bij us sawa krasta un dsihwo no ta laika meerä.

— Starp tahm leetahm, ko Kihwas waldischanam pahrmett, irr arri ta, ka winsch rauga usmuffinah un no wiama dsihwokleem isbaideht Kreewu pawalsneekus, tohs gannu laudis, kas dsihwo us Mangischlak pusfallas. Schi pusfalla irr Kasprias juhras rihta puse. Kihwas kans bij atraddis eefsch weena Kirgisä Käfar Karadschigutowa leelu draugu un schis ar wiswissadeem melleem bij raudsijis laudis pret Kreeweem fazelt un tohs us to pedabuht, lai wissi behg us Kihwu, jo Kreewi teem buh-schoht drihs wissus lohpus atnemt; ja eefchoht us Kihwu, tad tur tikschoht us to mihtalo usnemti, bet ja ne, tad Kihweeshi tohs eefkattischoht par enaidneekem un nodedsinafchoht winnu zeemus un apkauschchoht feewas un behrnus. Wiss leelais pulks eeblaidehts arri sahla behgt. Te nu isdewahs vaskawneekam Lomakinam ar saldatu pulku aistikt behdsejeem preefschä, kas patlabban ar kahdeem 10 tuhlstoscheem lohpu dewahs us Ust-Urtu un Kihwas

pussi; vaskawneekam isdewahs, zaure skaidru isteifschana, ka wissa usmuffinashana eshoht tik melkusu darbs, behdsejus atturreht un us mahju pussi atkal atgreet. Bet teem bij sihdsi no Käfara fuhüts Kirgisu pulks, kahdi 400 karra wihri, tee kritta Kreeweem wissu, bet kant gan schi tik bij kahdi 68 kafaki, tad tomehr Kirgisu tappa fatkauti un behgki atkal atpakkal greest. Käfars pats ir nobehdsis pee Kihwas kana. Us Mangischlak pusfallas nu irr atkal wissi pa wezzam pee meera; bet to warr redseht, ka arveenu wehl no Kihwas pusses tohp stipri strahdahts, ka warretu ka ne ka laudis pret Kreewu waldisbu usmuffinah. Waj to Kreewu waldischanas lai zeesch?

S.

No ahrsemmehm.

Berline. Wahzu keisars 12. (24.) April buh-schoht isbraukt us Pehterburgu. Pahri deenas bij zaure sa-aufste-schanahs druszin fassrofis. Ar frohna printscha wesselibu emohit ittin labbi, ta ka winsch wissadi warreschoht braukt us Wihnes istahdi. — Daudsi no waltsrahthes fungem arri schogadd bij us Bismarka firsta dsimshanas deenu nonahkufchi un sawas laimes wehleschanas isteiza, lai firsts ar teem pascheem spehkeem un spirgtumu wehl dauds gaddus warretu kalpohit sawai Wahzu tehwsemmei. Bismarks pateizis par teem mihseem wahrdeem un fazzijis: man tik no tam rohdahs wesselibu, kad wissas Wahzsemmes walts darrishanas ect pareisi; tik lihds ka ar walts attihstischanhäf fur mettahs, tad arri nihkst man ta wesselibu; tahs labvakahs sahles man irr, kad wissi spehki kohpä un weenprahrti wedd to leelu darbu us preefschu. Ram ta ap firdi irr, tas derr tautai par waddoni.

— No Känsbergas raksta, ka tur us ta dselszetta Ostbahn, kas wedd us Kreewsemimi dascheem darbeem bijusi aiskaweschana, jo dselszetta strahdneeki gribbleja no darba atrautees, ja teem nedohd leelaku deenasalgu; ruhg-schana starp strahdneekem gahja daschas deenas; wissa pretschu weschana no Warschawas pusses tikkla stipri kaweta. Us pahrdrohfschu peepraffischana no weenas pusses raudsija atkal no ohtras pusses it ihji tahdus nemerigus no darba atraidiht un neint zittus strahdneekus. Bet bei-dsoht, ka finno, irr tomeht islihkuschi. Strahdneeki redsedami, ka newarr wis isbaideht ar sawu darba atstahschana, irr atkal no jauna salihkuschi un dselszetta waldisba irr pawehlesjusi winneem pee ta gruhta darba to deenasalgu pazelt no 16 füdraba gräfcheem us 18 füdr. gr.

Braunsbergä wezkattosi, pahwestneekam prettineeki irr pirmo dewakalposchana us sawu rohku noturrejuschi. Ermlandes kattolu bislaps islaidis rakstu pa wissu sawu aprinki, kurrä issafka, ka schahda pahrgalwiba, kur weens no basnizas isgruhsts preesteris (Grunerts) usdroh-schinahs svehtas amata darrishanas isdarriht, irr un paleek appaksch basnizas lahsteem un ka newenam, kas griss kattolu basnizas lohzelkis buht nau brihw tahdai leetai par draugu mestees. Arri no zittu bislapu pusses irr rakstu islaisti, ka it nefur nebuhs kattolu basnizu atwehrt un doht, ja wezkattosi tur griss sawas dewakalposchanas turreht. Ja ar warru winneem tahs eerahdi-

schoht, tad warrai newarroht pretti atstahweht, bet kat-tolu basnizas presteri lai nemittejotees leezibu doht pret schahdeem warras darbeem. Wezkattoti atkal ar sirdibu rauga us to weenotees pa wissu Wahzsemmi, ta warretu few weenu biskapu no pafchu pusses panahft.

Wahzu keisaram weens augsts kungs, kas winna preefchā bijis, fazzijis: Kad Juhfu majestete tohs janohs basnizlikkumus apstiprinahs un Juhfu waldischana tohs fahks eewest, tad redsehs, ka izzeltees ugguns, kas sapohstihis wissu to lepnu ehku, kurrā Juhfu majestetes ministeri dohmajahs drohfschi apmettuschees. Keisars us to atbildejis: Gandrihs wiffur ta dabuhnu par fcheem jauneem likkumeem dñirdeht, bet es tatschu newariu atlaut, ka fattolu preesteri walda par Wahzsemmi un Bruh-schu semmi.

Franzija. Jaunais tautas sapulzes presidents Biffé nau wis ihsti Tjeram pa prahtam, jo winsch no sen laikem irr winnam ahtraki eenaidneeks ne kā draugs. Biffé irr no monarkistu partijas, tapehz tad republikaneeschi winnam rahdihs arri deesgan prettestibas. Sawā ap-sweizinafchanas runnā winsch peeminnejis, ka weenu leelu darbu sapulze irr gan lihds gallam išwedduši, ta irr ta atšwabbinaschana no ūwescha karra ūpehla, bet wehl at-leekohht ohts jo ūwarrihgs darbs, prohti tas, doht walsti pastahwigū waldischani.

— Aumale herzogs weens no teem kandidateem us Franzijas ķehniāi weetu nesen tappa usnemts par loh-zeķli tai Franzijas augstā beedribā, ko fauz par „akademiju“ ta irr wissu gūdribu sīrds weetina. Mājs irr tas skaitis un leels tas goħds peederreht fħim pulzinaam, kas farwus beedrus laffahs is teem wissugdrakeem. Herzogs, kā jauns beedrs pee usnemšanas irr turrejis runnu, kurrā peomimejis, ka waijagoht gahdaht, lai pahwests warri ne-ap speests farvā weetā waldiht, un ka Franzijai waijagoht d'siħtees un sīrdi turreħt to zerribu, ka warretu atkal wissu pasaudeto atpakkal dabuht. Ta' għibb pee few pee-labbinah f'kattolisku partiju un arri faristohs republikaneċ-ċhus, Wahzu eenaidnekkus.

Spanijai eet pawissam fligli, Karlistu dumpineeki tohp arveenu warrenaki un starp saldateem, ko teem pretti suhta, atrohdahs arveenu leelaki pulki, kas waj pabehg jeb pahreet us Karlistu pussi. S.

Ahbolina-sahles fehſchana.

Sarkanais abboliasch irr weens no teem nezik au-
geem, no kurreem muhsu newiffai mihligâ gaisâ (Klima)
dauds lohpu ehdama isnahk; bet tas leelais labbums tik
tad no winna atlezz, kad winsch ar fahlesfeklu tohyp
kohpâ iffehts, un turflahk ar wairahk fahlesfeklalhm,
ne ka tas lihds schim irr notizzis. Dauds weetâs irr at-
rafftâ, ka tas irr ta pareisi un tas labbums irr tik leels,
ka ikweens, kas to weenreis prohwejis, wairs nekad
zittadi nefahs.

1) No ahbolinaahles isnahk arweenu wairahk wesumu lohpu barribas, tamdehk fa wiinch beesahles irr un weeglaki un ahtraki to warr dabuht fausu, ne ka to skaidru farkanu ahboliniu ween.

2) Ahbolinasahle irr dauds wesseligaka un gahrdaka
barriba un tohp no lohpeem $\ddot{\text{x}}$ kaidri apehsta, famehr no
farkana ahbolina, kad winsch arri jo agri tohp plauts,
gandrihs pufse kahrixu paleek ne-apehsta.

3) Ganniba no ahbolinasahles irr dauds bagataka un
wesseligaka tuhlin pirmajā ruddenī, bet wehl dauds lab-
baka ohtrā gaddā, kād arri ahbolinsch buhtu nosallis un
pasuuddis.

4) Ahholnasahle warr pat tahdā semmē tapt sehta,
fur farkanais ahholnisch ween it labbi ne-aug.

5) Ahbolinafahli marr labbas jemmés jau pehz 5
lihds 6 gaddeem atkal uj to paſchu druwu feht, un ſkai-
dris ſarkanais ahbolinafch tik pehz 9 lihds 10 gaddeem
atkal aug.

Tas irr wiffahm wirtschaftehm, kurrahm mas labbu
plawu un gannibu lohti eewehrojams. Ta fehchana un
jaufschana irr par to wißlabba ko atrasta, ko sché Latw.
aw. laffitajeem griibbu peeslühmeht:

Qabbâ semmê us weenu puhraweetu

10 mahrz.	farkana abbolina	(12 f. mahrz.)	istaſ. 1 r. 20 f.
3 "	balta abbolina	(24 " "	" — " 72 "
6 "	timotesahles	(8 " "	" — " 48 "
12 "	englisch. rai-sahles	(10 " "	" 1 " 20 "
			ſohpâ 3 r. 60 f.

Weeglañā semmē us weenu yuhriweetu

8	mährz. ſarkana abholina	— 12 f. m.	— r. 96 f.
4	" balta abholina	— 24 "	— " 96 "
7	" timofesahles	— 8 "	— " 56 "
12	" englisch. rai-fahles	— 10 "	— 1 " 20 "

Kad pehz seemaslabbibas ahbolinsch nahk, tad tohp timote- un raisahle jau ruddeni fehta, farkanais un halsais ahbolinsch pawaffari. Tas nau wis teesa, ka englischu raisahle Kursemme nofalist; winna tikkai tad ohtrâ gaddâ nofalist, kad irr retta, bet nebuht it beesi buhdamâ ahbolinasahles laukâ, tamdehl ne ka tahs sahles weena ohtru paßarga, tâpat ka plawâ. Englischu raisahle aug arri pee mumis us douds grahwmallem un zellamal-lahm nefohpta; to warr satru gaddu apluhkoht. Ta leelaka leeta, kad douds un it ihpaschi labbu lohpubar-ribu gribb dabuht, irr ta: Labba mehslofchana, it stipra sahlesisfchana un agra plauschana preeksch see-deschanas. Stipra sahlesisfchana nedarra wis to arramu semmi nefkaidru; tik tad kad tahs sahles retti stahw, ahbolinsch nofallis un ta arrama semme tad it plifka irr, tad waiflojahs niknas un nefohptas sahles, bet pee beesi stahwoscha lauka nefad. Bes tam warr tog-gad zaur felku 1 libds 2 zolli dsiflu sahlesfaknu no-ar-schanu us to labbako wihsî, semmi atkal fkaidru istaisiht. Tâ tad lai neweens zaur to druszin leelaku isdohschannu no stipras sahlesisfchanas ne-atraujahs, to pateesi ne-kad nenoschchlohs.

Dandī labbas barribas un beesa labba ganniba at-
ness katrai fainmeezibai fwehtibu. — S.

Dseedataju zeribas.

Muhſu laikarakſti jau daudſi finnojuſchi par dascha-dahm zenschanahm, kaſ nupat beidſamds paſridefnuit gaddos latwju tauta zehluſchahs. Nau manſ padohms, ſchoreis no jauna ko paſtahſtiht, bet tik ween paſhpreeſt weenu, jau kahdu laiku paſtahwoſchu eeriki. Beidſamajā laika daudſi weetās jo ſirdigi ſahk par ſkohlahm un labbahm ſkohlaſ mahzibahm ruhyetees un gahdaht. Ja pat ar to ween nepeeteek, ſahk arri jo zeefchi tohs jau pee-augufchus us gohdigaku, jauku dſihwi waddiht. Zell daschadas beedribas, furrahm tas noluhs ſi daschadu wihiſi gohdign un deewabijigu dſihwoſchanu wai-roht. Starp ſchahdahm beedribahm irr arri tahs dſeedaſchanas beedribas. — Lai gan nau wehl tohti ilgs laiks, kamehr tahs zehluſchahs, un lai gan jau deesgan par tahm awiſes finnojuſchias, tad atmehr wehl arween atleek par winnahm ko ſpreeſt un runnah. Kas to gan warrehs leegt, ka lohſcha dſeedaſchana irr jauks un ne-wainihgs preeks, kaſ neween dſeedatajeem paſcheem, bet arri daudſi klausitajeem laiku us jauku wihiſi pawadda, wianu dohmas us labbahm leetahm greesch, daschadas behdas aifſenn un katu ſirdi pazilla. — Bet ka tad irr ar dſeedaſchanas beedribahm? Waj nau beidſamā laika dſir-detar daschadas ſchelofchanahs, ka tahs nihlſtoht, un ka pirmais karſtums, ar ko tahs zehla un kohpa, jau ſtipri atdiſſis, un zittā weetā pawiſſom iſdiſſis. —

Deemſchel tā irr gan. Kam un kur katra weetā ta waina, to neſpehju ſchē iſteikt; buhs weenā weetā ſchahda, oħtrā atkal zittada. Bet kaſ tautas widdū dſihwo, atmehrzik negiſtahs wainas no prattihs un ſin-nahs peerahdiht. Mans nodohms nau ar paſhmeſchana-hm nahkt, bet tik ween tohs kaweklus, kaſ muhſu dſeedaſchanas beedribahm zellā kriht, uſrahdiht un paſih-dſeht zik eephejams atpoht, lai zeltſch paliktu tihrs, ka warretum preezigi us preekſchu ar ſawahm dſeeſmahm dohtees. Weenā waina pee muhſu tauteeſcheem wehl ta, ka tee katu jaunu eeriki, tā ka behrni paſſiñu fanemm, preezigi ar winnu paſpehle un tad apniſkuſchi aifſweeſch prohjam, lihds atkal dabuhn zittu jaunu paſſiñu, ar ko atkal tapat darra. Neenemſit par launu, ka tahdā wihiſe leelo pulku peelihdſinu behrneem, bet teefham tā irr gan. — Kad atzerram, kad paſſes buhſchana iſnahza, ka tad wiſſi kahrigi paſſes nehma un dohmaſa, kaſ finn kur aifeet, bet ne-aiſgahja wiſ tik warren tahlu, daudſi ja pirmo waſſaru tois klahtakos pilſehtos pawaddija, lihds beidſoht augstaſis ruddena laiks tohs paſhriſſina mahjā us pagastu, kur tad eeluhdsahs us ſeemas kohrteli. Lihs zittam pawaffaram bij jau leelaka dafka gluſchi iſahrſeti no eefchanas un meerigakas dohmas galwā neh-muſchi.

Tahds pats liktens bija gandrihs wiſſahm dſeedaſchanas beedribahm. Tikko tahs fahla zeltees, tad arri ka fehnes pehz filta leetus iſauga, bet daudſahm arri tikkai iħfais fehnu muhſchis bija. Dſeedaſchanas kohri rad-dahs ne retti ar 50 un wairahf dſeedatajeem, daudſi fa-tezeja dſeedah, un daudſi arri jau tuhliht klausitees, ka nu tikkhoht jauki dſeedahs. Ne rettais dohmaſa, man

labba balſs, kad es laidiſchu wakkā, tad buhs ko dſir-deht, bet arri daudſi nemas nedohmaſa, ka buhs puhiſch un buhs uſzihtigj iomahzahs; dohmaſa, ka wiſ ſi jau it weegli pats no ſewiſ eefchoht. — Sinnams kahdu laiku wiſſi ſadewuſchees gan turrejahs, bet kad noman-nija, ka ne eet wiſ tik weegli, ka bij zerrejuſchi, tad kluffitixahm zits pehz zitta daschadi aifbildinadamees atrahwahs. Newarru wiſ leegt, ka zittas weetā ſan nu arri tā nebijs, raddahs drihs derrigi un jauzik negiſt labbi mahzitli dſeedataji, bet bij atkal daschadas zittas in-dewes, lepua, neſaderrefchana un zitti nelabbumi, kaſ tahs pohtija. Gan eefabkoht jau daschu augli dſeedaſchanas beedribas parahdija, par prohwi, Dohbeles dſeedaſchanas ſwehtkus, — bet pehz tam, kur nu jo zeefchi buhlu waijadſejis us preekſchu eet, drihs dſirdejam ſchelojamees, ka dſeedaſchanas beedribas nihlſtoht. Tā tad newarr wiſ leegt, ka wehl behrneem lihdsinajamees. Bet par to wehl nekahda leela waina, wehl ir laiks labbotees. Lai irr pirmais karſtums paſhgaħjis, tapehz nau wiſ jadohma, ka wiſ ſi pirmais darbs wel-tihgs. Taggad tikkab dſeedataji, ka arri dſeedataju waddoni buhs mahzijuschees tahs daschadas wainas jo labbahk eepaſiht. Bet nu tik waijaga ne-apniſkuſcheem no jauna pee darba ſtahees un gudrakeem buht. Rah-dus gaddus pawaddijuschi behrnu kahriā, ſtaheſees tag-gad jauneklu kahriā. Kohku meſchā arti ar weenā zir-teenu newarr nogahſt. Jau zittas weetā ſan us treſchu lahgu dſeedaſchanas beedribi zelta, ka to finn no k. draudſes. Tas irr pareiſi, ſchē irr uſzihtiba. Urri to liksim wehrā, ka beedribas ferde lai irr weenprahiba, miħliba, pažeſchana, uſzihtiba; weenam waijaga ſtahe-weiht par wiſſeem, un wiſſeem par weenu, tad arri ſek-meſees. Dſeedaſchanas beedribu darbs nau ween kikkai laika kaweklis, wianu noluhs ſan wehl augtahks, winnahm buhs paſihdſeht nekahrtigus preekuſ, krohga waſſchanos un daschus zittus netikkumus deldeht. Gan kahram, bet iħpaſchi dſeedaſchanas beedram buhs wiſſur un wiſſadi gohdigi un teizami weſtees. ka beedribas gohds un darbs zaur wianu ſeltu un wiſſi tee kaſ lau-nam greħku zellā taptu eewesti. Beedribu allasch waijaga goh-digai kahrigoi buhſchana walidht, ja tai buhs paſtah-weiht, un ja ta faru peenahkumu pareiſi gribb iſpildiht. Tas irr jauki, ka katra draudſe us to ruhpejahs, lai wianai buhlu faws dſeedataju kohris un tas irr jo jauki, ka kates kohris to eefkatta par faru pirmo uu leelako gohda darbu, ſawā. Deewa nammā liſt ſaweeem baſſeem atflanneht par pažillaſchanu wiſſat draudſei un par gohdu tam debbes tehwam. Tur buhs tas pamats, tur buhs ta ſtipra ſaite, tur augs ſpehks un gohds. Es finnū gan. Ka pee dſeedaſchanas labpraht gribb beedro-tees klahi weeni oħri beſgrebzigi preeki; beedribas jaunekli gribb pa reiſahm pa luſſetees ar danzofchanu, teateru ſpehli, preekſchalaffiſchanu, u. z. ka wiſſu to gribb noſaukt par nelabbu? Bet to tatſchu es teiktu un no ſiids wehletohs, ka neweena dſeedaſchanas beedriba to lai ne-aiſmirſt, ka ta dſeedaſchana irr ta leeta, us ko

beedrojahs. Beedreem pafcheem no pat eesahkuma buhs tam kahruma prahtam pretti stahtees, kas tik laisahs pehz zuklura maises. Schihs zuklura maises irr zik daschu wehderu jau famaitajusches, daschu kas buhtu bijis pee gahrdas rupjas maises wessels ka rutkis, padarriju-sches par nihkuli, fchi patti waina irr arri daschu beedribu ispostijusi. Ne bij usmannigi, ka dseedaschanas preeku pamaatim atstuhma pee mallas, zittas lepnakas buhfschanas; ar ballehm raddahs zits gars, zittadi nau-das un laika tehrini, schekelshchanahs, pahrmeschanas, naidi; tahs skunstigas uggunis newarreja weenumehr usturreht un drihs wissa beedriba faktitta plehnés. Daschs bij labs beedribas waddons, bet nederrihgs ballu weddejs, turpattim elsdami beedri mas derrigi pee dseefaschanas. Tapehz beedri, wissu fo, bet ne tik tahu, ka ja-elsch! Ihpaschi te mehrs jaleek wehrä.

Pateiziba teem, kas puhlejuschees, ka „dseefmu rohta“ dseedatajeem rohka tikkuse. Zaur fcho nu wihrum kohreem jau labs krahjums dseefmu. Bet wehl arri dauds weetä atrohnahs jaukti kohri, kurros ne masums no muhsu tautas meitahm lihds dseed. Schee nu wehl aismiristi un teem wehl japeeteek pa dastai ar tahn wezzahm fennahk drukkatahm dseefmahm. Waj tadehk ne-rastohs atkal skohlotaji un zitti dseedaschanas mihtotaji, kas fadohtohs kohpä, un fakrahtu jaukas dseefmas preeksch jaukteem un wihrum kohreem, ka arri preeksch garrigahm un laizigahm waijadibahm, ta ka preeksch wisseem muhsu fwehtkeem atrafthohs dseefmas, kahdas tik ween waijaga. Derretu wissas 4 balsis kohpä noh-tes farakstith preeksch dseedataaja waddona, un tad atkal katu balsi ihpaschi, zippars, jeb abbejadi zippars un nohtes, (sai dseed katis ka tam tihk) lihds ar dseefmu wahrdeem preeksch katra dseedataaja. Lihds schim wehl lohti dauds darba ar dseefmu norakstishanu, un dauds weetä tas darbs wehl pafcham tam beedribas waddonam isdarams, kam jau bes tam deesgan puhlina. Irr arri labs krahjums jauku meldinu, ko no wahzu tauteescheem warretu nemt, kad tikkai muhsu dseefmineeki teem tekstus (wahrdus) farakstitu. Uhgutu, ka skohlotaju beedribas fcho waijadibu eewehrotu un warbuhu jau drihsunä fa-wus padohmus par to tad mihi pasimotu. K. S.

If dabbas gudribahm.

I.

Tee sawadi gadda laiki ar wissu to gaisu, ko dabu-jahm peeredscht, buhs arri eelfch zik dascha lassitaja pa-zillajuschi daschadas jautaschanas. Nahk aufstas waffa-ras un filteras seemas, ta ka daschureis zilweks pabrihni-damees dohma, ka dabbas mahmina irr gadda laikos pahrt-kattijusees. Tik ta faulite nefad nemaldahs. Ta uslezz un no-eet wehl schodeen us mattu ap to brihdi, ka kalenderis to ussibmejis. Winna eet sawu zellu us waffaras pussi un steepj tahs deenas un rauj tahs naktis; bet winna ween newalda wis par to laiku jeb gaisu, un kaut gan astronomijas gudrotaji faules zellu sinn smalkaki ap-rehkinah ne ka maschines weddejs sawu maschini, to mehr

kad winnus jauta, kahds laiks buhs pariht? tad tee ne-sinn fo atbildeht. Ta gan irr netikla leeta, ka kalenderds wehl arween tee laudis tohp mulkoti ar daschadahm gaisa wehrofchanahm. Sen jau tashdai blehau kohpfchanai wai-jadseja mittetees. Ta gaisa nowehrofchanahm irr gudriba, kas tik fo taggad fahkabs, wehl ta taggad nespeli ne-kahdus leelus anglus usrahdiht. Warbuhu, ka ar laiku nahks tik tahlu, ka warrehs preeksch tahs un tahs pusses laiku us kahdahm deenahm eepreeksch jau finnaht, bet taggad wehl dauds pee tam truhkst. Kreewusemmè beids-majä laikä irr par to gahdahs, ka Pehterburgä, ka gal-was stazionè ar telegrafu atskreen ikkatu deen finnas no kahdeem 20 pilfehteem, kahds katria weetä laiks, zik rahda termometers, zik barometers u. t. pr. Nahk fin-nas no Alkangeles, no Kasanas, no Odessa, no Tiflis, no Rihgas u. z. Kad zaur wissu Giropu buhtu ta cerikte, ka ik us 15 juhdses semmes garrumä un plattumä buhtu pa stazionei un wissas zaur telegrafeem buhtu fasaistitas un pee katas buhtu weens dilli mahzihts eewehrotojs, tad pa widdus Giropu warretu it labbi laiku druszin jau eepreekschu skaidri finnaht. Tahs gaisa grohfschanahs zellahs no tam, kahda ta luste irr, waj ta wilno wairahk waj masahk, kahds wehfsch irr, waj irr flapisch, tahs zellahs no tahn gaisa straumehm, kas eet par tahn semi-mehm, drihs satildamahs, drihs kaudamahs, weenä weetä raddidamas aufstumu, ohtrå filtumu, drihs leetu, drihs kruusu, drihs fneagu. Siemel-Amerika gar juh-malli irr elektriski telegrafti ceriktei un us 50 juhdsu tah-luma tohp kuggeem pasinnohts, kahdas un no kurrenes nahk wehtras. Telegraft skreen ahtraki, ka wehfsch, ta tad finnu pee laika dabujuschi, kuggi warr pee laika ap-skohptees un apmettees, fur wehtras laiku warr drohfschi pahrzeest. Kad schahdas staziones buhtu pa wissahm mal-lahm, tad faprohtams, ka warretu daschä weetä un leetä gaisu us preekschu it skaidri issinnaht. Tai gaisa wehrofchanas gudribai, ko fawz par meteorologiju iri darbs ar diwejadahm leetahm: 1) ar pasifstameem un nekustinaja-meem dabbas likumeem, ko weegsi warr isrehkinah, un 2) ar grohfsigeem gaddijumeem, kas turras pretti skaidrai aprehkinaschanai. Gribbam par abbahm leetahm, zik tik gaischi ppehsm, ar Latv. aw. laffitajeem turpmahk pahrunnah.

Antons un Madleena.

(Beigums.)

Antons bij, Madleenu apkampis, pazehlees; win-nam wiss, ko redseja un dsirdeja, israhdiyahs, ka fap-nis; wissch reisu reisahm kehra pee sawas galwas, it ka gribbedams pahrlerezinatees, ka pateesi fche stahweja pee pilnas famanas ar atwehrtahm azzihm. Dauds, dauds rohkas issteepahs prettihm, jauno pahru no rat-teem iszelt; bet tikkai pee Meira un winna skaitahs gaspaschas kruhts jaunais pahris atmohdahs pee pilnas apkohfchanas un faprafchanas, un Madleena, kas nu wissi ispratta, raudaja pateizibas affaras Meira gas-paschai gar kalku apkabbinaju-see. Schi fazzija: „G-

sat sveizinati, manni mihlee, esat sveizinati it no wissas firds, buhsm mehs labbi draugi, waj nau teesa, mehs buhsm un paliksm labbi draugi?"

"Tehw," issauza Antons, no Meira rohlahm iszchlees, "fakkat man tihru pateesbu es ne-isprohtu — stahstaht man; — es zittadi iseeschu no prahtha."

"Ne, ne! mans dehls," fmehjahs kohku kuptschis, "to tu nedrihlesti darriht? jo t ahdu mahju ibpasch-neeks kad no prahtha iiset, tad irr gals klahu! Neskattees us manni, it ka tu manni gribbetu apriht. Tu us manni turri nepateefas dohmas, mannim ar wissu to stikki nau nefahda dalla; tu jau sunni, ka mehs effam schkirti laudis!" To teikdams winsch Antoni galwu sakehris, tam waigus noskuhypstija reisu reisahm, ta ka flatshoht noflatschoja. "Wihdena fungis wissu to stikki istaisjis un es biju winnam tikkai algahdsis. Waj tu dohma, sehn', ka Ollandē jannas meitas tik ta pa neekeem no ugguns leefmahm isglahbj — un tad miljonu rublu atsumj, it ka tee buhtu reeksi, no lagsdahm nobirrufchi! Atsumj miljonu tikkai diwu bruhnu azzu dehi (to teikdams winsch nosahrkfuschi Madleenu apkampa un pabutshoja) kas mannim nebuht tik lohti skastas ne-isleekahs — —"

Reds Wihden fungam tu effi eetizzis, tadeht winsch preeksch tewim scho mahju gruntu ar wissahm ehkahn un wisseem lohpeem un wissahm leetahm nospizis, un tewim schinni rafsta us behru behneem par ihpaschumu nowehlejis un schkinkojis tewim to par kahsu dahwanu. To teikdams Meiris isnehma teefas norakstu par scho schkinlibu un eedewa Antonam rohkā. Tad wezzais Meiris wehl issauza: "Un juhs, mihius draugus un zeemius es usaizinu muhsu jauna Muischaraja wahrdā us kahsu maliit!" Madleenei winsch eetschuksteja ausis: "Esmu dahrfa lizzis galduks klah t ee ta behrsa, fur ziftahrt manni tik fmukki atraidijaht. Nahz wezzais draugs Greetens," fazzijs Meiris wehl us Madleenes tehwu, kas us fawu dehla Intscha kammesi usfrehmees, tihri bes wallodas stahweja un preeka affaras rittinaja, ka puppas; jo tam gandrihs firds gribbeja puschu luht no tahda nerezreta preeka; — "nahz, Greeten, eetschā," fauza Meiris, ta wezza wihra rohku aiskerdams, "nahz, nu faulite atkal spihd — — un kad nu wehl gribbi teeptees un turpmahk wehl aitas gribbi ganniht, tad tew buhs fawas paſha aitas jaganna!"

Tē nu nobedsahs muhsu stahsts.

Gan mehs wehl warretu dauds ko stahstiht no wissas tahs kahsu libgsmibas. Kahdas laimas wehleschanas usdzertas, ka Seepju Pehters johkojees, ka wezzais Behrtuls pee fawahm uahkofchu leetu fluddinaschanahm isnehmis fawadu zellu, prohti: winsch eefahzis laimu un baltas deenas daudsinah; libds schim winnam weddahs nelaimes ween fluddinah. Warretu mehs arridsan wehl faskaitiht tohs lohpinus, kas stakkos preeksch jaunaja pahra atraddahs, un tohs Ollandeeschu duftatus, kas wezza Greetena ziftahrteja rakstama galda (no Meira eelitti) atraddahs; wissu to mehs wehl warretu stahstiht;

bet lai peeteek. Lassitaji lai paſchi wehro, kahdi preeki un kahda laima jauno pahru pahrtiedsa un wissus weesus eelihgsmoja.

Bet kam wehl no lassitajeem patiku no muhsu paſhi-stameem ko dsirdeht, tas lai lassa wehl scho peelikumu:

"Wehl pehz peezeem gaddeem febbahf"

Kahds wezs Antonia tahlejs drangs pehz peezeem gaddeem winnu Muischarajos apmekleja. Tas stahstaia: Kā lohti es preezajohs, sawu draugu Antonu Gruberi, ar ko ziftahrt pee Wihden funga biju eepasimees, Uppes zeemā apmekleht; jo wissu to notikumu no winna prezzeschanahs un no tahni leelahm schkinkibahm, ko winsch dabujis, es ka paſalku biju pa laudihm dūrdejis. Kā es azzis atplehtu, Muischaraja staltaš ehkas eraudsidams. Antoni libds ar fawu fainmeezi manni preezigi apsweiza. Winnu wezzais tehwis Greetens jahdeleja us faweeem zelleem sawu dehla dehlu ar sprohgaineem matteem un schiglahm ažtinahm. Mahtei gulleja weens pee kruhtihm un oħtru behrnini ta weddahs pee rohkas tehwam pretithm. Seepju Pehters arween wehl tekkaja par zeemu apkahrt bahsidas dīhdams, plahksterus feedams un dauds jaunibas stahstidams. — Wezzais Steppinsch mahjoja Kalnina masas mahjinās un nahza ik deenas Muischarajos, ar Madleenas masajeem spehleht. Grokkas glahji winsch arween wehl mihleja pahr wissahm leetahm wairahk un mehdsa — kad es winnam newarreju libds isdert, teikt, ka vloħfīneeli effoht tie tie weenige ihsteni wiħri, kas warroht ko panest.

Wezzais Behrtuls kalpoja jaunajam Muischarajam ne par gannu, bet par usrongu pee winna leela aitu gannama pulka, winsch bij fawu fluddinaschanas amatu amettis.

Jauku preeka deenini mehs pawaddijahm Renbekē pee kohpmana Meira funga, kam arri kohschi trihs behrni, diwi dehli un weena meitina oug un wezzakus eepreezina. Meiris ar fawu laulatu draudseni jagahjabs allasch ar Muischarajeem.

Wezza Greetena dehls Inzis bij peestahjis pee Meira funga kohku kuptschoschanas, un ispilda fawu weetu ihsti brangi, Meiram gluschi pa prahtam.

Mihlohts wezzais Feldmannis jau diwi gaddi, ka pee duffas aigahjis kappa weetinā. Taggad Madleenei trihs kappi, ko winna ar mihiu pateizigu firdi kohpj un ar puklehm pusħko.

"Bet no Wihden funga skastahs meitinas tu man wehl neko nepateizi," ta es eefauzohs us Antonu libkodams. Winsch atbildeja: Ta jau irr preeksch diwi gaddeem apprezzejussees. Wihden fungis, ko es ka fawu oħtru tehwu mihleju un zeeniju, libds ar faweeem behneem isgahjusħa gadda us Schweiziju reisodams, manni us ilgaku apmekleja. Mehs beeffi ween farakstames. Beidsanajja webstule winsch man sunno, ka Nina kohpmans salku papihru un krahpigas bankrotes deht zeetumā sehschoht un winna palihgs un beedris orridsan.

Uppes zeemā weesdamees es dabuju atsħit, zif wifai vagastam tas par labbu, kad tam prahthgs waldeeneeks jeb wezzakajs.

Uppes zeemā israhdiyahs wifs zittadi neka pee zit-
teem arrajeem. Zittur bij pee katrahm namma durwiham
swengis jeb futrainis; Uppeszeemā atraddahs pukku
dahri namma preekshā un futraineem — us ko sunams
arrajs sawā laikā arri warr leppotees — bij zittur sawā
weeta; zelli — ir māsi zelli, kas us druwham jeb feh-
tahm, gahja, bij labbi istaisiti un aploopti. Saufas
ne-augligas plawas bij us skunstigu wihsā ar uhdeni
pahrluddinatas, un purwamas, straignotas weetas
patlaban kua išgrahwetas ar dīlsteem grahwjeem. Jhs
fakkoht, es wissur eeraudīsu pahrlabbofhanas un isglī-
toshanas, ta pee papasta chahm, ka pee druwham un
pkahwahm un pee zelleem.

Tai walkarā preekshā mannas aibraukfhanas es ar
Antonu no tam pahrrunnaju. Winsch mannu rohku fa-
kehris teiza: Klausi man Albert, ta leeta man padarrija
dauds galwas greefhanu, lihds tā nahza, ka taggad
irraid; mums arrajeem irr zeetas galwas un mehs turra-
mees pee wezza eeradduma, ka dadsis pee willas.
Mehs katu jaunu leetu usskattamees ar ne-ustizzibū,
wīswairahk, kad fungi ar mellahm frakham un selta
brillehm muhs mahza, waj nu semmeskohpschanā jeb
lohpus audsefhanā un tā jo prohjam; tad arraji mehds
atgreest mugguru un paſmetees. Arrajs tikkai gribb no
arraja mahzitees, un winsch tad tik kahdu padohmu
peenemm, kad winsch — tā fakkoht — ta padohmu lab-
bumu ar rohkahm warr optauſtiht. Kad es sawā jaunā
amatā tikko ka biju ewehlehts un par nowadda labbumu
gribbedams gahdaht, weetnekeem kahdas waijadfigas
pahrlaboschanas pee fkoħlas, pee muhsu plawahm un
pee zelleem u. t. i. pr. preekshā zehlu; tad tee man soħ-
bus fahka rahdiht, un ja es jau nebuhtu tai amatā stah-
wejis, tad es gan wairs tanni nebuhtu kluis eezelts.
Nu es efahku zittadi darriht. Biju fweschumā dauds
labbu ko redsejies un mahzijees, naudas rublis man arri
netruhka; es fahku pats us sawu rohku par sawu naudu
sawu fainmeezibū uskohpt. Neschehloju naudas, at-
wahku pkawu pluddinatajus un likku sawu fawu plawu
dreeginahrt. Jau ohtrā gaddā manna plawa ohtr' tik
feena atnessa, trefbo gaddu trihs reis tik dauds — zet-
torto wehl wairahk. Sehju arri abholianu, un papuwe
wilku, ko seedu laikā noptahwu. Es nu spehju ohtr'
tik dauds lohpus ar sawu ehdamu ismittinaht. Gohwes
man dewa peenu, aitas willu. Wissa fainmeeziba fahfa
plaukt. Nu manni kaimini atdarrija azzis un atplehta
mutti; winni fahka rehki naht. Wehl ko: Muhsu
zeemā nebij fudmallas, lautschu uppe zauri tekk. Es
usweddinajohs, lai no pagasta naudas buhwe uhdena
fudmallas (dīrnawas) un lai tahs ifrente. Ta muhsu
nauda pahrnahks atpakkat un paſtheem nebuhs jabrauz
3—4 juhdes us fweschahm fudmallahm malt. Aitkal
manni neklauſija. Nu es fanehmohs un likku par sawu
naudu jaunas fudmallas usbuhwēht, kas mannim bran-
gu rentes makfu atness, un no wissa apgabbala mannas
fudmallas wedd malt. To manni lautini nebij zerreju-
ſchi. Nu winni fahka mannim ustizzeht; es winnus
biju uswarrejies. — Taggad man nahkahs weegli,

kahdu derrigu leetu iswest gallā; manni laudis un weet-
neeki wairs nestihwejahs prettim, bet fakka: Buhs gan
tas jadarra, un tad mehs arri bes kawefchanas padar-
ram, kas mums un muhsu behrneeem par labbu nahk. —
"Keds, Albert," ta iſſauza mans draugs Antons
Muisharrajs tehwijā strahdaht un puhletees, padarra
zilwelu par ihsten laimigu. Kad mehs arri us kahdu
laiku, ka bittes seedōs — fweschumā iſſkreijam, tad
tomehr lai mehs atpakkat nahkam tehwijā un lai meddu
pahneſſamees lihds... Lai zitti ſkreen un zenfchahs
pebz gohda un mantas fweschumā, winni nau ap-
fkaſchami, kad winneem pee tam tehwija pasauðe; jo
tikkai tehwijā ſaknojahs un ſeknejahs muhsu krahſch-
nakahs juhtibas: tehwijā mehs tikkai warram atſiht,
ka eſham ihsti lohzeleki pee weenās meeſas, tur mums
ihſtena laima un miheſtiba ſell. Laimi hgs irr tas,
kas turpat warr sawu galwu nolikt us kap-
pa duſſu, fur winna ſchuhpuls ſtahwe-
jis: — tehwijā! —"

Saimneeku ſkohla.

Lohpus ehdiñoht nau labbi kad teem leelu pulku uhdens ſadohd. Kad ſipra teesa uhdens nahk wehderā, tad ſaprohtams lohps zaur to fahk ſwihſt; un zaur ſcho ſwihſchanu aitkal tohp vatehretas dauds meeſas mantas, kas waijadfigas preekshā dwaſchoschanas u. z. Tapcz ta nau ihſta fainneeka gudriba, doht miltus un ellas
rauſchus ar leelu pulku uhdens atſchaiditus. Zaure lohps tohp ar warru ſpeests eericht wairahk uhdens, ne ka tas gribb un tam waijadfighs un derrihgbs buhtu. Tapcz ta labbaka leeta irr doht puſmaltus graudus waj ellas rauſchus ſauſus, un pebz tad lai lohps uſderr ſkaidru uhdeni, zil tam tihk. (Prof. Henneberg.)

Vabbibas un preſchu tirgus Jelgavā, 2. April,
Rīga, 31. Merz un Čeepajā, 17. Merz
1873. gaddā.

Makſa ja var:	Jelgava.	Rīga.	Čeepaja.
1/3 Čehewi, (1 vuhrs) rudiū	2 r. 30 l.	2 r. 50 l.	2 r. 50 l.
1/3 " (1 ") kweeſtu	4 " 25 "	4 " 50 "	4 " — "
1/3 " (1 ") meeſtu	1 " 70 "	2 " 25 "	2 " — "
1/3 " (1 ") cuiu	1 " 20 "	1 " 45 "	1 " 20 "
1/3 " (1 ") ſtau	2 " 40 "	3 " 25 "	2 " 50 "
1/3 " (1 ") ruyju rudiū miltu	2 " 10 "	2 " 20 "	3 " — "
1/3 " (1 ") bibdeletu	2 " 70 "	4 " — "	3 " 50 "
1/3 " (1 ") kweeſtu miltu	4 " 25 "	5 " — "	4 " 50 "
1/3 " (1 ") meeſhu putraimū	2 " 70 "	3 " 75 "	3 " 10 "
1/3 " (1 ") ſartoſetti	— 70 "	1 " 15 "	— 70 "
10 rudiū (1 vīslawu) feena	4 r. 75 l.	5 l. — l.	3 r. — l.
1/2 " (20 mahrs.) ſweesta	5 " 40 "	5 " 40 "	5 " — "
1/2 " (20 ") dīſeſs	1 " 10 "	1 " 15 "	1 " 20 "
1/2 " (20 ") tabala	1 " 60 "	1 " 20 "	1 " 60 "
1/2 " (20 ") ſchēlihtu appiāu	6 " — "	— " — "	— " — "
1/2 " (20 ") trobka linnu	2 " 40 "	2 " 50 "	1 " 80 "
1/2 " (20 ") krakka	1 " 90 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1 mugzu linnu ſebliu	8 " 50 "	9 " — "	8 " — "
1 ūliku	— " — "	— " — "	— " — "
10 rudiū ſarlonas ſabli	11 " — "	11 " 50 "	11 " — "
10 rudiū ſarlonas ſabli	7 " 25 "	6 " 75 "	6 " — "
10 rudiū ūliku ſabli	7 " — "	6 " 75 "	6 " — "
10 rudiū ūliku ſabli	6 " 75 "	6 " 75 "	6 " — "

Latv. Avijsu apgahdatajs: J. W. Šafraňowicz.

